

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต
เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลจอหอ
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่จะเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ กล่าวคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศให้ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยจะมีการยกระดับศักยภาพของประเทศไทยหลากหลายมิติ ทั้งการพัฒนาคมนาคมในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบกับ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในประเด็นที่ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดเป้าหมายไว้ว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการป้องกันการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลจ้อหอจึงจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลจ้อหอต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลจ้อหอ
อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑

บทนำ

- ◆ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร ๑
- ◆ หลักการและเหตุผล(สภาพปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒
- ◆ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน ๔
- ◆ เป้าหมาย ๔
- ◆ ประโยชน์ของการจัดทำแผน ๔

ส่วนที่ ๒

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต

- ◆ โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ และจำนวนงบประมาณที่ดำเนินการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แยกตาม ๔ มิติ ๖-๑๔

ส่วนที่ ๓

รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม/มาตรการ ตามแผนปฏิบัติการฯ

- มิติที่ ๑ การสร้างวัฒนธรรมสุจริต ๑๕
- มิติที่ ๒ การบริหารราชการด้วยความโปร่งใส ๓๙
- มิติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ๗๓
- มิติที่ ๔ การยกระดับกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานของส่วนท้องถิ่น ๘๗

ส่วนที่ ๑

บทนำ

บทนำ

◆ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คือการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ ขณะที่การเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจส่งผลกระทบในระดับต่ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจมีผลกระทบในระดับสูงต่อวัตถุประสงค์ การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ ลักษณะ ดังนี้

๔.๑ โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

๔.๒ ผลกระทบ (Impact) หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด

การประเมินความเสี่ยงสามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยพิจารณาทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากภายนอกและภายในองค์กร นอกจากนี้ การประเมินความเสี่ยงควรดำเนินการทั้งก่อนจัดการความเสี่ยง (Inherent Risk) และหลังจากที่มีการจัดการความเสี่ยงแล้ว (Residual Risk) ปัจจัยที่ควรใช้ในการพิจารณาการจัดการความเสี่ยง เช่น

- การปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน
- กระบวนการปฏิบัติงาน
- กิจกรรมการควบคุมภายใน
- โครงสร้างองค์กร
- กระบวนการรายงาน/วิธีการติดต่อสื่อสาร
- ทศนคติและแนวทางของผู้บริหารเกี่ยวกับความเสี่ยง
- พฤติกรรมขององค์กรที่คาดว่าจะมีและที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- การวัดผลการปฏิบัติงานและการติดตามผล
- สัญญาและพันธมิตรในปัจจุบัน

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดแบบเชิงปริมาณ
ระดับ โอกาสที่จะเกิด คำอธิบาย

๕ สูงมาก ๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า

๔ สูง ๑-๖ เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

๓ ปานกลาง ๑ ปีต่อครั้ง

๒ น้อย ๒-๓ ปีต่อครั้ง

๑ น้อยมาก ๕ ปีต่อครั้ง

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดแบบเชิงคุณภาพหรือเชิงบรรยาย
ระดับ โอกาสที่จะเกิด คำอธิบาย

๕ สูงมาก มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกเดือน

๔ สูง มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูง

๓ ปานกลาง มีโอกาสเกิดบางครั้ง

๒ น้อย อาจมีโอกาสดังกล่าวแต่ไม่บ่อยครั้ง

๑ น้อยมาก มีโอกาสเกิดน้อยมาก

การวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact) เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงซึ่งการกำหนดระดับของผลกระทบนั้นจะต้องพิจารณาถึงความรุนแรงของความเสียหายหากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น โดยอาจแบ่งผลกระทบออกเป็นผลกระทบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินหรือด้านการเงิน/ทรัพย์สินการดำเนินงานชื่อเสียง/ภาพลักษณ์ บุคลากรฯ โดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน ๕ คะแนนประกอบด้วย ๕ ๔ ๓ ๒ และ ๑ คะแนนแสดงถึงระดับความรุนแรงระดับสูงมาก สูงปานกลาง น้อยและน้อยมากตามลำดับและกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับความรุนแรงของผลกระทบ จากนั้นทำการวิเคราะห์ผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นว่ามีผลกระทบอยู่ในระดับใดตัวอย่างเช่น

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สิน

ระดับ ผลกระทบ คำอธิบาย

- ๕ สูงมาก มากกว่า ๑๐ ล้านบาท
- ๔ สูง มากกว่า ๒.๕ แสนบาท – ๑๐ ล้านบาท
- ๓ ปานกลาง มากกว่า ๕๐,๐๐๐ – ๒.๕ แสนบาท
- ๒ น้อย มากกว่า ๑๐,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐ บาท
- ๑ น้อยมาก ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ ผลกระทบ คำอธิบาย

- ๕ สูงมาก ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักเกินกว่า ๑ วัน
- ๔ สูง ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักมากกว่า ๖ ชั่วโมงแต่ไม่เกิน ๑ วัน
- ๓ ปานกลาง ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักมากกว่า ๓ ชั่วโมงแต่ไม่เกิน ๖ ชั่วโมง
- ๒ น้อย ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก ๑ - ๓ ชั่วโมง
- ๑ น้อยมาก ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักไม่เกิน ๑ ชั่วโมง

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านบุคลากร

ระดับ ผลกระทบ คำอธิบาย

- ๕ สูงมาก มีบาดเจ็บถึงชีวิต / สูญเสียอวัยวะสำคัญ / ทุพพลภาพ
- ๔ สูง มีบาดเจ็บสาหัส / สูญเสียอวัยวะถึงหยุดงานมากกว่า ๒๐ วัน
- ๓ ปานกลาง มีบาดเจ็บถึงหยุดงานมากกว่า ๗ วันแต่ไม่เกิน ๒๐ วัน
- ๒ น้อย มีบาดเจ็บหยุดงานไม่เกิน ๗ วัน
- ๑ น้อยมาก มีบาดเจ็บเล็กน้อยไม่หยุดงาน

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์

ระดับ ผลกระทบ คำอธิบาย

- ๕ สูงมาก มีการเผยแพร่ข่าวในวงกว้างในหนังสือพิมพ์วิทยุและโทรทัศน์
- ๔ สูง มีการเผยแพร่ข่าวทั้งในวิทยุและหนังสือพิมพ์
- ๓ ปานกลาง มีการเผยแพร่ข่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์
- ๒ น้อย มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัด

๑ น้อยมาก ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) การจัดการความเสี่ยง หรือ การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) คือเมื่อความเสี่ยงได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้วผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยการพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance)

หลักการตอบสนองความเสี่ยงมี ๔ ประการคือ

๑. การหลีกเลี่ยง (Avoid) การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง
๒. การร่วมจัดการ (Share) การร่วมมือหรือแบ่งความรับผิดชอบกับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง
๓. การลด (Reduce) การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือผลกระทบความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๔. การยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ภายในระดับที่ต้องการและยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก

◆ หลักการและเหตุผล(สภาพปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

ตามที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International-TI) ได้เผยแพร่ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) ประจำปี ๒๕๖๓ ผลปรากฏว่าประเทศไทยได้ ๓๖ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงจากปี ๒๕๖๒ แต่ในส่วนของอันดับได้ปรับตัวลดลงเป็นลำดับที่ ๑๐๔ จากอันดับ ๑๐๑ ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเร่งด่วน

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๘๕๐ แห่ง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้โครงสร้างการบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่นและเป็นกลไกหนึ่งในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริหารสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทั่วทั้งประเทศ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปราศจากการทุจริตนำเงินงบประมาณมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง พัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริงแล้ว ประเทศชาติก็จะมี ความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาอารยประเทศ

ดังนั้น เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานด้วยความโปร่งใส มีความเข้มแข็งในการบริหารราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน อันเป็นการยกระดับมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งประเทศ ด้วยการสร้างกลไกในการป้องกันการทุจริตขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรการบริหารส่วนตำบลจอหอจึงได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตผ่านโครงการ/กิจกรรมการ/มาตรการต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างแท้จริง

◆ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน

- ๑) เพื่อยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) เพื่อยกระดับจิตสำนึกกับผิชอบในผลประโยชน์สาธารณะของข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในท้องถิ่น
- ๓) เพื่อให้การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)
- ๔) เพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วม (people 's participation) และตรวจสอบ (people's audit) ของภาคประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๕) เพื่อพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

◆ เป้าหมาย

- ๑) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
- ๒) เครื่องมือ/มาตรการการปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ
- ๓) โครงการ/กิจกรรม/มาตรการที่สนับสนุนให้สาธารณชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการปฏิบัติหรือบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔) กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้มแข็งในการตรวจสอบ ควบคุมและถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม
- ๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

◆ ประโยชน์ของการจัดทำแผน

- ๑) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำมาซึ่งการสร้างค่านิยม และอุดมการณ์ในการต่อต้านการทุจริต (Anti-Corruption) จากการปลูกฝังหลักคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล รวมถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวัน
- ๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) มีความโปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้
- ๓) ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ รวมถึงร่วมตรวจสอบในฐานะพลเมืองที่มีจิตสำนึกรักท้องถิ่น อันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต
- ๔) สามารถพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต
- ๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้าน

การป้องกันการทุจริต อันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจและให้ความร่วมมือกันเป็น
เครือข่ายในการเฝ้าระวังการทุจริตที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน